

Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğünün 13.04.2026 tarihli ve 121067855 sayılı yazısı (Revize PEM - Geçirgenlik Hükümünün Dışında Kalan Eşya İçin Sonradan EUR.1 Dolaşım Belgesi Verilmesi)

T.C.

TİCARET BAKANLIĞI

Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü

Sayı : E-16934678-163.01.02-00121067855

Konu : Revize PEM - Geçirgenlik Hükümünün

Dışında Kalan Eşya İçin Sonradan EUR.1

Dolaşım Belgesi Verilmesi

13.04.2026 /121067855

DAĞITIM YERLERİNE

Pan-Avrupa-Akdeniz (pan-Euro-Mediterranean / PEM) bölgesindeki serbest ticaret anlaşmalarının (STA) tercihli menşe kuralları, güncellenen STA'lar itibarıyla 2025 yılından bu yana 19/12/2025 tarihli ve 33112 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan [10694 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı eki "Pan-Avrupa-Akdeniz Tercihli Menşe Kurallarına Dair Bölgesel Konvansiyon Ortak Komitesinin 1/2023 Sayılı Kararı"](#) kapsamı revize PEM kurallarına aktarılmaktadır.

Buna ilişkin olarak yayımlanan [Pan-Avrupa-Akdeniz Tercihli Menşe Kurallarına Dair Bölgesel Konvansiyon Ortak Komitesinin 1/2023 Sayılı Kararı Kapsamı Tercihli Menşe Kuralları Hakkında Yönetmeliğin \(Yönetmelik\) 2 nci maddesinde](#) revize PEM kurallarının ülkemiz açısından uygulanabilir olduğu STA'lar belirtilmektedir.

[Yönetmeliğin 58 inci maddesinde](#); "(1) 2012 kurallarına göre Ek V'te yer alan kümülasyonun mümkün olduğu Taraf ülkelerden biri menşeli kabul edilen ve Armonize Sistemin **1 inci, 3 üncü, 16 ncı (işlenmiş balıkçılık ürünleri bakımından) ve 25 ilâ 97 nci Fasıllarında yer alan eşya, 10 uncu madde kapsamında menşe kümülasyonuna tabi tutulabilir.** (2) Birinci fıkrada belirtilen menşe kümülasyonunun uygulanabilmesi için eşyanın, [2012 kurallarına ilişkin mevzuat hükümlerine uygun olarak düzenlenmiş veya hazırlanmış bir menşe ispat belgesi eşliğinde ithal edilmiş olması ve 10 uncu maddenin uygulanmasıyla elde edilen ürünlerin ihracat tarihinde 36 ncı maddede belirtilen belge saklama süresinin sona ermemiş olması gerekir."](#) denilerek sanayi ürünlerinin tamamında ve bazı tarım ve işlenmiş tarım ürünlerinde "geçirgenlik" adı verilen mekanizma tesis edilmiş ve 2023 kurallarının 2012 kurallarına nazaran daha esnek olduğu yahut aynı kaldığı söz konusu ürün gruplarında, **geçerli bir menşe ispat belgesi eşliğinde ithal edilmiş olması kaydıyla** 2012 kurallarına göre menşeli olan eşyanın 2023 kurallarını da kendiliğinden sağladığı kabul edilerek anılan ürün gruplarındaki eşyanın menşe kümülasyonuna tabi tutulması imkanı getirilmiştir.

Geçirgenlik hükümünün kapsamının **dışında kalan; Armonize Sistemin 2 nci ve 4 ilâ 24 üncü (16 ncı Fasılda yer alan işlenmiş balıkçılık ürünleri hariç) yer alan eşya** açısından ise; değişen menşe kurallarının bu ürün gruplarında revize PEM kurallarını da kendiliğinden karşıladığı yönünde bir değerlendirme yapılmadığından, 2012 kuralları uyarınca düzenlenmiş menşe ispat belgeleri eşliğinde ithal edilmiş olsalar dahi bu türden eşyanın 2023 kurallarına göre menşe kümülasyonuna tabi tutulması mümkün kılınmamıştır.

Ülkemizin de parçası olduğu PEM Çalışma Grubunca yapılan değerlendirme sonucunda, geçirgenlik uygulamasının dışında kalan ancak ürün bazında yapılan inceleme sonucunda 2023 kurallarını da sağladığı anlaşılan eşyanın menşe kümülasyonuna tabi tutulabilmesi ve böylelikle PEM bölgesindeki tedarik zincirlerinin yaşanan değişimden etkilenme düzeyinin asgariye çekilmesi amacıyla; Yönetmeliğin EUR.1 dolaşım belgelerinin sonradan verilmesine ilişkin 28 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde zikredilen “özel durum” hükmünün işletilmesine karar verilmiştir.

Buna gerekçe olarak; revize PEM kurallarına geçişin PEM bölgesi için istisnai ve özel bir durum teşkil etmesi ve geçirgenlik hükmünün dışında kalan eşyanın menşeinin revize PEM kurallarını da (2023 kuralları) karşılayıp karşılamadığının belirlenebilmesi için ürün ve sevkiyat bazında ayrı bir değerlendirmenin yapılabilmesine ihtiyaç duyulması gösterilmiştir.

Bu itibarla; [Yönetmeliğin Ek-II'sinde](#) yer alan menşe kuralları başta olmak üzere **Yönetmeliğin tüm koşullarını sağlaması kaydıyla**, geçirgenlik uygulamasının dışında kalan ürün gruplarında yer alan ve daha önce tabi olduğu 2012 kurallarına ilişkin mevzuat uyarınca usulüne uygun bir menşe ispat belgesi (EUR.1/EUR-MED dolaşım belgesi, fatura beyanı yahut EUR-MED fatura beyanı) düzenlenerek halihazırda 2023 kurallarının geçerli olduğu bir STA ülkesine ithal edilmiş olan eşya için ithalatçı ülkedeki alıcısının talep etmesi halinde, Yönetmeliğin [28 inci](#) maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine dayanılarak ve Yönetmeliğin [29 uncu](#) maddesinin dördüncü fıkrasında belirtilen iki yıllık süre dahilinde 2023 kurallarına göre sonradan EUR.1 dolaşım belgesi verilmesine ilişkin talepler karşılanabilecektir.

Bilgileri ile gereğini arz/rica ederim.

Talip Engin KAYA

Bakan a.

Daire Başkanı

Dağıtım:

Gereği:

Tüm Gümrük ve Dış Ticaret Bölge
Müdürlüklerine

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğine
(TOBB)

Türkiye İhracatçılar Meclisine (TİM)

Türkiye Esnaf ve Sanatkarları
Konfederasyonuna

Bilgi:

Gümrükler Genel Müdürlüğüne

Ankara Gümrük Müşavirleri
Derneğine

Bursa Gümrük Müşavirleri
Derneğine

İstanbul Gümrük Müşavirleri
Derneğine

İzmir Gümrük Müşavirleri
Derneğine

Mersin Gümrük Müşavirleri
Derneğine